

ukázka

...Každý, kdo se skutečně zajímá o nauku, musí pochopit její základní princip, aniž by se nechal omezovat limity nějaké tradice. Organizace, instituce a hierarchie existující v různých školách se často stávají faktory, které nás podmiňují. Mnohdy je dost obtížné si to vůbec uvědomit. Skutečná hodnota nauky je však mimo všechny konstrukce uměle vytvořené člověkem. Abychom zjistili, zda je nauka v nás opravdu živá, stačí si povšimnout, do jaké míry jsme se osvobodili od všech podmiňujících faktorů. Někdy si můžeme myslet, že jsme naukám porozuměli a že je umíme také aplikovat. V praxi však nadále zůstáváme podmíněni postoji a principy doktrín velmi vzdálenými od skutečného poznání našeho vlastního stavu.

Když mistr učí nauce dzogčenu, snaží se předat stav poznání všemi možnými způsoby. Jeho záměrem je studenta probudit a otevřít jeho vědomí prvotnímu stavu. Mistr neřekne: "Říd' se mými pravidly a dodržuj má nařízení." Řekne: "Otevři své vlastní vnitřní oko a pozoruj se. Přestaň hledat nějakou lampu, která by tě osvětila zvenčí, ale rozsviť své vnitřní světlo. Tak bude nauka žít v tobě a ty v duchu nauky."

Nauka se musí stát živým poznáním ve všech našich denních aktivitách. To je esencí praxe. Kromě tohoto už nemusíme dělat nic dalšího. Mnich může dokonale praktikovat dzogčenu, aniž by se vzdal svých slibů, stejně jako katolický kněz, úředník, dělník a tak dále, aniž by se museli vzdávat své role ve společnosti. Je tomu tak proto, že dzogčenu nemění lidi zvenjšku. Spíše je probouzí vnitřně. Jediná věc, o kterou vás dzogčenuv mistr bude žádat, je pozorovat sama sebe a rozvíjet bdělost potřebnou k aplikaci nauky v každodenním životě.

Každý má obvykle svůj vlastní způsob myšlení a pohledu na život, i když jej nemůže definovat filosoficky. Všechny existující filosofické teorie byly vytvořeny pomýlenou dualistickou myslí lidských bytostí. Teorie, která je dnes považována ve světě filosofie za správnou, se může zítra ukázat jako chybná. Nikdo nemůže zaručit platnost filosofie. Proto je intelektuální způsob nazírání vždy pouze částečný a relativní.

Neexistuje pravda, kterou bychom měli hledat nebo logicky potvrzovat. Spíše bychom měli poznat, jak je mysl neustále omezována a podmiňována dualismem.

Dualismus je skutečným kořenem utrpení a všech našich sporů. Veškeré představy a domněnky, bez ohledu na to, jak hluboké se zdají být, jsou jako sítě držící nás v dualismu. Když objevíme svá omezení, měli bychom se pokusit je překonat. Měli bychom se osvobodit od jakýchkoli náboženských, politických či společenských přesvědčení, která nás podmiňují. Musíme se vzdát i svých konceptů jako "osvícení", "přirozená podstata mysli" a podobně, abychom se nenechali uspokojit jen čistě intelektuálními znalostmi, a nezanedbávali tak sjednocování pravého poznání s vlastní existencí...